

Magyar országgyűlés.

A képviselőház ülése jun. 22-én.

Schwartz Gyula törv. javaslatot nyújt be a halálbüntetés eltörlése iránt. A törv. javaslat két pontból áll:

I. A halálbüntetés politikai bűntényekre nézve eltörltetik.

II. Az igazságügyminiszter kimerítő törvényjavaslat előterjesztésre utasítatit. (Általános hozzászólás nevetés.) Köszöni, hogy a jobboldal zajos derültsége által tudtára adta, mint vélekedik e nagyfotosságu ügyben. (Nagy zaj.)

Jankovich Antal csak egy megjegyzést kíván tenni az előtte szóló szavaira. (Zaj. Bahról: „Nem lehet!”) Kijelenti, hogy a ház többségét nem a t. javaslat nagyon is komoly tárgya, hanem az a furcsaság hozta derültségbe, hogy a képvis. úr t. javaslatot nyújt be, s mégis azt kívánja, hogy az igazságügyminiszter más t. javaslatot terjesszen elő. (Felkiáltások: „Ugy van!” Derültség.)

Schwartz Gyula magyarázza szavait, hogy ő csak kimerítőbb t. javaslatot kívánt. („Hát miért nem adott be kimerítőbbet?” Derültség.)

Ezután megszavaztatván a ház június havi költségvetése.

Horváth Döme, előadó, felolvassa a központi-bizottság jelentését a birói felelősségről szóló t. javaslat tárgyában. A jelentés a t. javaslat általánoságban elfogadását ajánlja, s csak néhány jelentéktelen módosítást indítványoz.

Napirenden van a horvátországgyűlés átiratának tárgyalása a határvidéki erdőségek szándékba vett eladása ellen. A horvát országgyűlés átirata felolvasatván vita keletkezett, melynek folytán Gy. e. y Kálmán indítványt nyújtja be, mely szerint a képviselőház előre is semmisnek nyilvánítja az erdők eladását, ha az a magyar és horvát országgyűlések beleegyezése nélkül történne, s utasítja a miniszteriumot, hogy a szükséges lépéseket haladéktalanul tegye.

A kérdésben a holnapi nap dönt.

A főrendiház ülése jun. 22-én.

Elnök: Majláth Gy.: A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után felolvasatja, mint napirenden levőt, a magyar hadsereg kiegészítéséről és az ez évi újonczilleték megajánlásáról szóló törv. javaslatot, s az állandó bizottság erre vonatkozó jelentését, mely a törvényjavaslatot elfogadásra ajánlja.

A törv. javaslat elvben elfogadtatván, pontozatonként és aztán felállítás útján, végleg is elfogadtatik.

Következik a szavazás, először a függő államadósság ellenőrzésére, másodszor a közös ügyekben kiküldött bizottságok kiegészítésére a főrendek által.

Az eredmény holnap fog kihirdettni.

Utasítás

a tankerületi iskola tanácsosok számára.

I. Fejezet.

A tankerületi iskolatanács alakulása és szervezete.

1. §. A tankerületi iskolatanács alakulása iránt a népiskolai törvény 125., 126. (Buda-Pestre a 127.) szakaszai rendelkeznek. E szakaszok szerint a tanács tagjainak nagyobb részét a vármegyei bizottmány és (hol t. i. szab. kir. városok vannak) a szab. kir. városok képviselőtestületei saját kebelükből választják.

Ohajtandó, hogy a vármegyei bizottság a tagok választásánál tekintettel legyen a vármegyei járásaira.

A művészek.

(Regény egy kötetben, írta J. A. M. B. P. Pál, kiadja K. Papp Miklós; kilencz iv, kis nyolczadrét, 144 lap. Kolozsvárt, 1869. Stein János bizománya.)

(r.) Az általános politikai érdekltség annyira elvonta journalistáinkat a szépirodalmi térről, hogy ma már, mondhatni, csak kivételesen bukkanhatunk ottan egy-egy figyelemreméltó termékre. A politikai szinpad túlzott elfoglalása, mindig káros visszahatást idéz elő, mely már is felette érezhető jelekben mutatkozik.

Az előttünk fekvő dolgozatnak is sok gyenge oldala van, melyekből kevéssé következtethetnünk oly regényírói képességre, mint minő költői tehetség Jámorban van.

„A Művészek” tulajdonképen nem is regény, miként a czimlapon olvassunk, hanem a novellák, vagy életképek közé sorozható. Inkább az első.

A dolgozat tárgya, valamint személyei, nagyon meg vannak osztva, úgy, hogy nem tudhatjuk, voltaképen minő fő czél lebegett szerző előtt. Ennélfogva a drámai törekvés és kifejlés fátoly alatt maradt. A kezdetnél Paganini és egy szép virágáros leány vonja magára figyelmünket; közöttük érdekes viszony fejlődik ki. Az olvasó ebből várna regényes bonyodalmat, s a kezdet tovább fejlesztését; azonban mindjárt elején Teréz, a virágárosnő, elszakít Malatesta gróf; a viszony közöttük felbomlott. A művész, szenvedélye tetőpontján elhagyja Velenczét.

Ekkor egy más művész lépik előtérbe, ki szintén szerelmes a szép virágárosnőbe, vagy is — Malatesta grófnőbe. Ez Bodin, a festő, ki Paganininek vetélytársa; azonban harag, gyűlölet, szöval: szenvedély nélkül. Bodin nagyon sajátos

A törvény 125. § a 3-ik pontjában meghatározott tanácsstagok (14—34) egy részét ugyanazon szakasz 4-dik pontja szerint a szab. kir. városok képviselőtestülete azon arányban választja, melyben az illető város lakosságának létszáma van a megye lakosságának létszámához.

Ezenfelül a tanácsba:

a) a törvény 125. § a 1. pontja szerint a vármegye területén egyházközséggel bíró vallásfelekezetek saját kebelükből küldenek egy-egy tagot; és

b) a 125. § 2. pontja szerint a megye területén levő községi nyilvános népiskolák tanítói magok közül választanak négy tagot.

Mig valamely tankerületben községi nyilvános népiskolák nincsenek, addig a törvényi rendelethez 125. § 2-dik pontja nem hajtható végre, de mihelyt a szükséges számú községi iskolák létrejönnek, s rendes tanítókkal láttatnak el, a 4 tanítótag választása azonnal elrendelendő.

Azonban a tanügy érdekében ohajtandó lévén, hogy a tanítói kar addig is részt vegyen s mintegy képviselve legyen a tanács tanácskozásai-ban, czélszerű lenne:

a) ha a megyei bizottmány és a városi képviselőtestületek a 14—34 tag közé oly felekezeti tanítókat is választanak a tanács tagjaul, kik egyszersmind a megyei bizottmány, vagy városi képviselőtestület tagjai, és

b) hogy az iskolatanács az iskolai állapotokról való tanácskozáisra egy pár jelesebb felekezeti tanítót, mint „bizalmi férfut” meghívva, magától értetvén, hogy e bizalmi férfiaknak csupán tanácskozási szavuk van, és hogy azok a többi taggal egyenlően kapnak utiköltséget és napidiját.

2. §. Az iskolatanács tagjai öt évre választatnak, de annak leteltével újra választatók.

3. §. A tanács megválasztott tagjai a tanfelügyelő felhívására és elnökleto alatt egybegyűlnek, s a tanfelügyelő felolvasása után a következő eseküt teszik le:

Én N. N. esküszöm az élő Istenre, hogy mint az N. N. tankerületi iskolatanács tagja, mindazt, mit az 1868 diki 38-dik törvényezik és e tanács, a népiskolai oktatás előmozdítására tisztemm tesz, hiven, pontosan és lelkiismeretesen teljesitem. — Isten engem egy segéljen!

4. §. A tanács legalább minden negyed évben egyszer, a megye székhelyén, s a tanfelügyelő felhívására (vagy a korábbi ülésen kitűzött időben) ülést tart, mely alkalommal tagjai a tanfelügyelő ebbeli felterjesztésére, a kormány által meghatározott utiköltséget és napidiját buznak.

5. §. A tanács rendes elnöke a tankerületbeli tanfelügyelő. Azonban, ha betegség vagy hivatalos elfoglaltsága miatt ebben gátolva volna, a másodtanfelügyelő által helyettesítetik; ha pedig ez is gátoltatnék, vagy a tankerületnek nem volna másod felügyelője, ugy a tanács valamelyik tagja által helyettesítheti magát.

A helyettes elnök a rendes elnök minden tisztét végzi, s a gyűlés folyamáról és eljárásáról a tanfelügyelőnek jelentést tesz.

6. §. A tankerületi tanács a szükséghez képest egy vagy több jegyzőt választ magának, kik az ülések jegyzőkönyveit vezetik.

7. §. A tanács saját kebeléből a tankerületben levő népoktatási tanintézetek nevei szerint, egy vagy több állandó szakbizottságot alakít. A dolog természeté szerint rendszeren két ily szakbizottság alakítandó, t. i. egy az elemi és egy a felső (ideértve a polgári iskolákat is) népiskolák számára.

alak. Ő benne szerző azon előítéletet védelmezi, hogy a művész a közönség hidegsége miatt koldusbottal kénytelen járni, — hogy a világ a legnagyobb tehetségeket részvétlensége által bukni engedti — a valódi tehetség a miatt, mert nem értetik meg, kialszik, mint egy tengerbe dobott szövétnedűdarab.

Erős satyrát látunk ez eszmé körül összpontosulva. Másfelől azonban, maga szerző dönti le azokat, midőn Paganinut, a valódi művészt, ugy mutatja be, mint a nép kegyenczeit, bálványát, ki előtt mindenki tisztelettel hajol meg.

Bodin másfélben is gyöngén keresztül vitt jellem. Ő egy sajátos genialitás; művész, esz-köz és szorgalom nélkül. Sokat éhezik, keveset dolgozik. Így, természetesen, küzdenie kell az élettel. Egyszer azonban megunja a szegénységet; felcsep hamis kártyásnak. Kezet fog Malatesta gróffal, s a becsületes művészből gazember lesz, a nélkül, hogy e merész átmenet lélektanilag kellőleg indokolva volna. Leginkább az tünik ki e váratlan fordulaton, hogy tetizen kíván, mint lord Chichester Malatesta grófnőnek. Czélját némileg el is éri, mert a csapodár hülygyel bizalmas viszonyba lépik. Ekkor a véletlen közbeveti magát, fölfedezik, hogy hamis kártyás, fogságba esik. Két év múlva azonban kiszabadul, megüli Malatestát s aztán magát. A csapodár grófné azonban bűntetlen marad.

Bodin iránt az olvasó legkisebb rokonszenvet, részvétet sem érez. Már kezdetben, tehetetlen gyarló egyéniség, kibén semmi magasabb törekvést nem látunk. Küzd öntehetlenségével, kislelkűségével, mig egyszerű iparlovagga áljasul. Ép azért méltán kérhető az olvasó, ha vajjon a dolgozat czimében ez is benne foglaltatik? Minden bizonynyal; hanem, mint kártyaművész és zsebmetsző. De egy

Mindenik szakbizottság a maga köréből elö-köt s jegyzőt választva, a szakába tartozó népoktatási tanintézetek állapotának s szükségéinek tanulmányozásával, ugyszinte azon körbe való javításokra a közgyűlés elé terjesztendő javaslatok készítésével s több efféle — foglalkozik.

8. §. Az állandó szakbizottságon kívül, esetenként alakíthat s küldhet ki a tanács saját kebeléből bizottságokat egyes kérdésekben vagy ügyekben; sőt fontosabb kérdésekben a tanács tagjain kívül egyes szakembereket is hívhat meg, véleményadás végett, mint bizalmi férfiakat.

9. §. Midőn a tankerületi terjedelmessége, s hasonló okok miatt a tanfelügyelői teendőket ugy összehalmozódttak, hogy rendkívüli segítségre van szükség, ily esetben az iskolatanácsnak a tanügyben jártasabb, s a tanfelügyelő felkérése folytán önként vállalkozó tagjai, a tanfelügyelő felterjesztésére nyert miniszteri megbízatás mellett segíthetnek az iskolák meglátogatásában, s a községek iránti teendőikben. — Az ily miniszteri megbízotaknak a kormány utiköltséget s napidiját határoz. (Vége következik.)

B. Kérdések

azon nagyobbyszerű szeszfordék szempontjából, melyekben a czeffe-erjesztésre szánt edények összes ürtartalma legalább is 30 akó, és felgyártásra lisztartalmu anyagokat u. m.: kukoriczát, gabonaneműeket, burgonyát és hüvelyes veteményeket, továbbá ré-pát vagy cukorüledéket használnak.

45. Teljes 100 akónyi erjűr megtöltésére elegendő czeffrekeverékhez hány bécsi mázsa, czukortüledék kívántatik, sürlőségét a Beaum-féle fokmérő szerint fejezve ki, ugy szintén beelésítés végett, hány bécsi mázsa vagy font gabnadara és maláta?

46. Ugyazintén hány bécsi mázsa nyers répa kívántatik azon lémenyiség előállítására, mely teljes 100 akónyi erjű megtöltésére elegendő?

47. A czeffrekeverés és belművellet tekintetében minő mód használtatik a megnevezett különböző nyers anyagok szerint? és miben térnek el egymástól?

48. A különböző nyers anyagok az erjesztő edényekben minő legnagyobb vagy legkisebb idő alatt erjednek valósággal el? és ezen különböző nyers anyagok erjartama minő arányban áll egymáshoz?

49. Egy bécsi mázsa kukoricoza, gabona, árpadarából, burgonyából, czukortüledékből és repából hány foknyi szesz lesz (akár a 100 fokú hivatalos, akár a 40 fokú Wagner-féle szeszlangméről szerint)? és mennyi az átlagos szesznyeremény a netán szokásos, de pontosan megjelölendő vegyületekből? (a feleletben ki legyen téve, hogy a csíramaláta (árpasulyban) bele van-e számítva a nyers anyagba?)

50. Az erjesztőkád teljes ürtartalmából (az élesztő és mellékedények ürtartalmát bele nem értve) akonként hány foknyi szesz (a 49. kérdés szerint meghatározva) kerül tehát ki 48 óra alatt, kukorica, gabna, árpa, burgonya és répa czeffrekeveréknél?

51. A hivatalos czukormérő szerint hány fok czukortartalmat mutat a czeffe akkor, a mint beelésztetett? és mennyi midőn lefűzésre már elkészült, a czeffeanyag különbözőségéhez képest? a czukortartalom kémlelésekor a czeffrehőfokát is Réaumur szerint feljegyezvén.

valódi művész oly mélyen alá nem süllyed, mint a hol Bodint látjuk. Nem azt akarjuk evvel mondani, hogy a művész nem lehet tragodiaból. Elbukhatik az is, mert a geniek sem mentek az emberi gyarlóságoktól. De a nagy lélek bukásában is kell lenni valami nagyszerűnek, megrendítőnek. Nem volna-e visszatetsző, ha Lear, az adósok börtönében halna meg, vagy III. Richard farkasverembe esnék? A bevézés bizonyára tragicomikus lenne. Ha szerző Bodint ugy hozza az olvasó elé, mint emelkedett szellemű, lelkesedéstejes költőt, ki nagyravagó tervekkel lépik a sorompóba, czélja például: vetélytársát legyőzni, s ezen küzdelemből fejlik ki a tragicum, akkor tudnánk őt egyidejűleg félteni és elítélni, a küzdés és bukás méltó lett volna hozzá, mig így kevéssel áll fennebb, mint ama kocsmahős, ki egy héten hatszor meg éjjeli szállásra az utózák kövezetére.

A dolgozat czime egy oly általános fogalom, mely mintegy önkénytelenül juttatja eszünkbe a Hugó Viktor „Nyomorultak” és „Tenger munkásai” czimű regényeit, melyekben az emberi lélek és természet titkai oly széles terjedelemben és nagyszerűen vannak felölve. Az emberi lelek óriásai ily szűk keretben, minőbe a „Művészek” van szorítva, nem fértke volna el; azonban mégis azt vártuk, hogy legalább pár képet fogunk látni a művészi világól. Csaltakoztunk. Csak egy művészzel, Paganinivel, ismerkedhettünk meg; csupán hegedűjét hallottuk, de ez érintetlenül hagyta a lélek belvilágát. Nem láttunk erős és ellenállhatlan szenvedélyeket és azokból kifolyó eseményeket. Ennyit röviden el dolgoztunk, mely máskülönbben nemcsak érdekes, de oly izléssel van kiállitva, hogy bizonyára becsületesre válik a Stein nyomdájának.

Napi hírek.

— Gr. Péchy Manó erdélyi királyi biztos és nmlgának a „közügyek előmozdítása körül szerzett kiváló érdemei elismerésül” a Felsége a Lipot-rend nagykeresztjét adományozta.

— Tordamegye bizottmányi gyűlésén, azon legf. kézir. felolvasása alkalmával, mely szerint a Felsége erdélyi kir. biztos — ideiglenesen és új hatáskörrel — ismét gr. Péchy Manó ő csej.át nevezte ki, a mennyiben ezen kinevezés a megye osztatlan bizalmával találkozott, kir. biztos úrhoz egy üdvözlő felirat küldése határozatott, egyszersmind — eddigi érdemeinek és a századok óta várt hon-egyesülés fontos műve keresztülvitale körüli hazafias tevékenységének elismerése és méltánylása — közakarattal Tordamegye állandó képviselő bizottmányi tagjává választott.

— Tudtunkkal, ezen legfelsőbb kinevezés alkalmából, több törvényhatóság üdvözlő felirattal töltöcsölte kir. biztos úr kinevezése feletti örömet, valamint az unitárius vallásközösség képviselő tanácsa is.

— A pénzügyminisztériumnak f. évi 22,990. sz. alatt kelt határozata folytán kolozsmegeyi Fűzkút adóközség folyó 1869-dik évi június 1-től a beszedésre adóhivatal kerületéből ki- és a tekei adóhivatalhoz bekebelezetett.

— Kolozsmege polg. törvényszékénél f. évi jun. 30 kán s folytatól jul. 1-jén d. e. 9 órakor megnyitandó nyilvános ülésen a következő ügyek adnának elő: 1. Antal István és Réti Ferenéz özv. Szabó Farkasné ellen 1296 frt kártérítés iránt. 2. Zsigmond Miklósnak Balla Sándor ellen 140 frtos ügye, eladó ültök Pap Leontin. — 3. Özv. Szabó Farkasné Vig János ellen egy csűr építése tárgyában. 4. Perik Toma és Mitru, Perik Onucz ellen 1/3 rész örökség visszaadása iránt. 5. Malmos Jakab István a daróczi ev. ref. egyház ellen egy malomgát helyreállítása és az elmaradt haszon megtérítése iránt. 6. Benkő József Eleknek István hagyaték tömege ellen 2024 frt elvett haszon és járuléai iránt. 7. Kolozs mezővárosi községe Szabó Ferencz hagyatéká ellen 929 frt adóösszeg megtérítése tárgyában. 8. Paget Jánosné szül. b. Wesselényi Polixéna és érdek társai a kir. kincstári ügyesség által képviselt telonialis alap ellen, 2000 frt iránti visszahelyezés. 9. A Bab alap Józsa Gyula és Matild ellen 1000 prft tőke és járuléai iránt: eladó ültök Szentiványi Gyula.

— A magyar kath. egyház autonómiájának előkészítő gyűlésére Erdély megyéjében folyotak a választások, írja az E. I. Hetilap. A szavazatokat Ráduly János püspöki helynök elnökle alatt Barts Ferencz kanonok, Beke Antal szent-zeiki jegyző Dánfy Károly városi első tanácsos, Biró Miklós kincstári hivatalnok, Száva Alajos pénzügyi ellenőr, Hegyesi József nyug. tanár és Keserői József főgymnas. tanár urakból alakult bizottmány számította össze. Eredményül kiült, hogy az áldozatok között Veszely Károly marosi eszperes, a hívek között pedig Jósika Lajos b., hilibi Gál János, Gajzágó Salamon és Apor Károly b. legtöbb szavazatot nyervén, erdélyi megyének rendes követei lettek. Pótkövetek Ugron Lázár és Antal Károly. Ezekon kívül az áldozatok között Lónhárt Ferencz és Csató József praelatusoknak, a hívek között pedig Groisz Gusztáv, Mikó Mihály, Simon Elek és Bornemissza János báró uraknak jutott tetemesebb szavazat.

— A baloldali clubb — mint egy bécsi lapnak távirják — elhatározta, hogy a bírósági törvény feletti általános vita alkalmával az ellenzék minden tagja részt vegyen, hogy ezáltal lehetlenné tétessék a javaslatok elintézése a delegációk megnyitása előtt.

— B. Gablenz tñgy kinevezetését magyarországi főhadparancsnoknak, bécsi lapok most már bevégezték tényleg mondják.

— Kolozsmege törvényszéke tegnap ítélte el azon egyént, ki Nagy Almáson 1867-ben egy szalmakazal felgyújtása által 26 gazda elégését idézte elő. A még alig 20 éves gonoszlevő 15 évi súlyos börtönrre ítéltetett.

— A „kolozsvári dalkör” folyó hó 27-én d. e. 10 és fél órakor a városház nagy-termében évi rendes közgyűlést fogja megtartani. Tárgyai lesznek jelentés az egylet állásáról, pénztárnoki számadás vizsgálása s a tisztviselők és választmányi tagok megválasztása. Kérnek az egylet pártoló, működő és tiszteletbeli tagjai minél számszerűbben megjelenni; egyszersmind felkértek minden helyi műkedvelő, ki ez egyletet pártolni óhajta szíves részvételre. A kolozsvári dalkör választmányá megválasztásból, Kolozsvárt, 1869 június 24. Graf Eszterházy Kálmán, elnök. Krisik Sándor, jegyző.

— Nagy vihar vonta át ismét f. hó 20-án több vidék felett. Segesvár és Erzsébetváros közt feldöntötte a postakocsi a szél; Erzsébetvárosban egy férfit és egy nőt megütött a villám, s ugyanezt tette egy Sebeben közél eső faluban két ház. Nagy-Sebebenben is kifejtette erejét a vihar, kárt azonban csak egy májáliszó társaság jó kedvében tett; Medgyesen már a házak fedelét is megfésásta, s gyökereitől kizsákgattá a legvastagabb fákat.

— Nagy hadgyakorlatokat szándékoznak tartani a brücki táborban augusztusban; mint-

egy 35,000 embert, lovaságot s gyalogságot vonnak össze, 120 ágyúval. Nézűll a külföldről is sokan készülnek. Mint egy német lap írja, e hadgyakorlatokban a Lajthán innen állomásozó katonaság nem veszen részt.

— A m. kir. pénzügyminisztérium fennállása óta Körömcz és Gyulafejevárt mult évi decz. hó végéig következő mennyiségű arany és ezüst pénz vertek: 1,001,788 drb aranyat, mely 4,655,166 frt 70 kr ezüst értéket tesz. Továbbá 854,228 tallért, 1,708,771 frtot, 4,263,403 húszkrajczárost és 4,261,483 drb tizkrost. Az elősoroltak értéke összesen 8,924,107 forint.

— Az „Egyh. és isk. Hlp” írja Gyulafejevárról: Páll Sándor kir. tanácsos és erdélyi tankertületi főigazgató, f. hó 18 kán városunkba érkezett püspök ő nmlgának tiszteletére, kinél vendégszeretű elfogadtatásban részesült; másnap a helybeli főgymnasiumot, bár jelenleg csak átmenetileg, volt szíves meglátogatni, hol is a tanári testület által illően fogadtatva, az egyes osztályokat tekintette meg, egy pár osztályban a tanulókat is ki-kérdezte. Az iskolai testület bizodalmat fejezett ki a tanácsos úr és fontos küldetése irányában, kinek részéről szintén azon legjobb hajlammal tett ígéretet vette, hogy kölcsönös bizodalom és munkásság folytán bizton remélhetjük a bekövetkezendő tanügyi reformoknál intézeteink gyamolítását. A főigazgató a helybeli finóvlelt is meglátogatta, mindegyre ügyérdekletten terjesztvén ki becses figyelmét.

— A nemzetközi aratógép kiállítás és verseny M. Óvárót, melyhez a bel- és külföldnek 19 legjelentékenyebb gyárai negyven külön alkatu aratógéppel jelentkeztek, f. évi július 5-től 10-ig fog megtartatni. Július 5 kén az általános kiállítás, 6—9 én a gépek versenye, 10 kén a díjak megítélése s kiosztása fog eszközöltetni.

— Ép most jelent meg Lichtig Adolf derék zongora-tanítónk és zeneszerzőnk „La premiére soirée, Quadrille” című műve. Figyelemztetjük reá t. olvasóinkat, különösen a zenekedveket. Ára 1 frt o. é., kapható a helybeli könyves boltokban is.

— Marek Adolf kiraboltatási esetéhez következő új adatokat hozza a „Debreczen”: Marek Adolf, mint ügynök az eset előtt megbízói által kiküldetett Szathmárra, Károlyba s vidékére; miután dolgát bevégezte, Nagy-Károlyba jött s az ottani kocsmáros felszólította máj. 24-én, hogy neki egy jó szekereset keritsen, hozatott is egy három lovas kocsit, mit fel is fogadott; kedden hajnalban, egy bűrs kocsin 3 lóval egy kocsissal Marek Adolf megindult, s d. n. 2 órakor Lugoson volt, onnan a Gutnak jött, Marek a kocsiban birapot olvasott, kocsisa pedig, miután a guti erdőben jó útra ért, pipázva gondatlanul hajtott, az erdő széléltől valami 3 puskalövénnyire, magas nyírfák tövében, a baloldalon, két fiatal ember várakozott rájuk, egyik barna, kis bajuszú, szakállatlan, beretvált állu, középső, közép termetű, kuria dolmányt, magyar nadrágot és csizmát viselt, kit Bibó Zoltánnak hívnak, szép ember; a másik szőke, kis bajuszú, szakállu, közép termetű, sovány, de csontos ember, ez is hasonló öltözetben, Székely Farkas, mindkettő 25 s 30 év között. D. u. 3 óra tájban, miután a kocsi megérkezett a nevezett helyre, rögtön felugrott helyéről mindkettő, Székely a nyerges ló zablájt megkapta, s föltartóztatta. — Bibó ezen perczen a kocsijának szájába lött, de mivel el nem esett, újra jobb mellébe, a 3 dik lövés balvállá alá furódott; ekkor Marek látva, hogy nem szabadulhat, kérte, hagyják meg életét, ő mindent, mi nála található, által fog adni. De erre Bibó azt felelte, „vagyond a miénk, nekünk életed is kell,” s ekkor a kocsiába lött, mely lövés a kocsi hátulján furódott ki, s Mareket nem találta. Marek, látva, hogy nincs mit reményelni, jobboldalról a kocsiból kiugrott, s egy a főországtól a határra vezető gyepek úton szaladt; ezt látva Bibó utána iramlott, s revolverével utána lött, mely lövés a Marek bal lába ik-rájába furódott, de mivel Székely még egyszer a kocsisra lött, mely lövés a balkarját és oldalát találta, erre a kocsi leesvén, Székely a lovak száját megakasztotta, s ő is utána szaladt Mareknek; de ez idő alatt az országúton 3 pircsei szekér érkezett; ezen szekerek a kocsit az út közepén találták, megállottak, látva, hogy gyilkosság követtetett el, látva a vérben fetrengő kocsist; erre az erdő szélében megjelent Székely, de nagyon meg volt ijedve, ezt kiáltá az embereknek, egy dupla pisztolyt nekik tartva, „menjenek, mert baj lesz.” — A pircsei emberek közül mondotta egy „menjünk barátim, mert odabent van a sok rabló, ezt a gyávat itt hagyták; de ha ezt agyon verjük, mindnyájunkat meg fognak ölpi” s erre a 3 szekér Lugos felé indult. Bibó ez idő alatt gyalog kergette Mareket, s többször rá csattantotta revolverét, de ez már nem sült, mivel nem volt több töltése; látva, hogy sikertelenül szalad utána, visszafordult a kocsihoz, s ott a lógósló kantárszárát, gyeplőjét, istrángját, hogy hamarabb legyen, elvágta, s rá felült, de a ló megni nem akart; és mivel ültözékű nem volt kéznél, a ló marjába 7 szurást tett, mit is a ló nem állbatván, vele sebes vágatva megdult a füves úton Marek után, míg ez történt, Marek harkancsát, fuszakliját levette, már nem is gondolta, hogy üldözni fogják; egy

jó óranegyednyire utolértetett, s Bibó, mivel már töltése nem volt, a revolver csövét fogva, annak kakasával ütötte a Marek fejét, de a ló tanulatlan levén ilyen forgás. Minden ütés után messze elszaladt, s így sem egyik sem másik nem tudván a forgolódásban, hogy merre mennek, a kocsihoz majdnem egy puskalövénnyire visszajöttek. Itt már mindkettő ki levén fardav, Marek fején számtalan ütessel, Bibó pedig látva, hogy már agyon nem tühet, lováról leugrott, s lova, mihelyt szabadon érezte magát, szaladt Lugosnak. Bibó Marekkel öltre menvén, azt földhöz vágta a több ideig ottan küzdve, egymásról a ruhát is letépték, Bibó tászkája nyakából ekkor szakadhatott ki; ki is látva, hogy Marekkel nem bír, társát hívta kiáltással segélyül, ki is rögtön a kocsiól előjött; s kiáltotta neki Bibó, hogy vágd el a nyakát; de ez előbbben is pénzét, gyűrűjét, óráját szedte el, s azután fejére hágtott Mareknek, nyakát elvágandó, ekkor Marek felnyult fekvéséből s úgy megorított a Székely ágyékát, hogy ez mindjárt elájult, s a kezében levő tört kiejtén, Marek ezt felkapta, s a rajta levő Bibó czombjába szurta; mire Bibó fájdalommal érezvén s a másik birteleni bukásán megijedvén, Mareket elbocsátotta; mihelyt ez szabadon érezte magát, a tört egy bokorba hajította, s elkezdett szaladni, míg egy domb mellé nem ért, ott egy bokor mellől nézett vissza, hogy vajjon mennek-e utána, de nem követte senki; hanem látta, hogy a hol a gyilkosságot véghez akarták vinni, ottan beszélgetnek, s utána a kocsi felé mentek; már ekkor a kocsi nem volt ottan; mivel károlyi serteskupez Hugó György a debreczeni sertesvárból menvén hazafelé, az országúton találta a kocsit, és a kocsist vérében fetrengve, mindjárt fölesmerte, azt mondván kocsisának, hamar tegyék föl, mert ennek gazdáját bizonyosan most kergetik az erdőben a rablók; mit is megtevé a kupez, a Marek kocsijára ült, s azt a maga szekere után Lugosra elhajította. Bibó s Székely a kocsit ott nem találták; ekkor vehette észre Bibó, hogy oldaltáskája elveszett, rögtön visszafordultak s az erdőben kerestek valamit, de mintán nem találták, az Aradványok fordultak és bementek a gr. Károlyi erdejébe. Ekkor látva Marek, hogy nem ő utána mennek, hanem ellenkező irányban, elkezdett szaladni egy fertály órányira újra, s midőn a Károlyi erdeje mellett levő hármas határhoz ért, ottan már felbukott, kiáltott, hogy mindjárt meghal; ottan kapálván a lugosi földön néhány ember, rögtön hozzá szaladtak, kiket kért, hogy hozzanak neki egy ital vizet, mit teljesítettek is. Azután elmondá nekik az esetet, s kérte őket, hogy vigyék a kocsijához, mindenért eleget fog tenni, mely is az országúton áll, az emberek haladék nélkül befogtak, s az említett helyre 2 lóval vitték, de már ekkor Hugó behajtván Lugosra a kocsit, mi a nyomról is meglátszott, őt is Lugosra szállították a vendégülbe. Marek jelenleg N. Károlyban van gyógykezelés alatt. A kocsi is a borzasztó lövések daczára, még ma is él.

Hivatalos értesítések kivonata.

Árverések: Kolozsvárt ház a b. királyutczában jul. 20, aug. 24. — Kolozsmegeben a b. hunyadi egyesbifőségágnál gyerő-monostori fekvők jul. 23, aug. 23. — Alsó Fehérben Alamoron fekvők jun. 24, aug. 9. — K. Váshárlott ház jun. 30.

KÜLFÖLD.

A spanyol cortes jun. 15-diki ülésében Olozaga a következőleg nyilatkozott a francia császárságról: „Nem kell hinni, hogy a francia császárság vonaglik, mint azt Castelar állítja. Napoleon uralmát a tiszteletteljes osztályoknak a socialismus-tól való irtózása teremtette és tartja fenn; amaz osztályok mindnyájan meg akarják tartani az emberi társadalom alapjait. Nem látnak-e az 1848-iki véres napok óta történetek daczára, ismét föllépni a socialismus kísérletét? Mindaddig azonban, míg a francziák tisztelni fogják a tulajdont és családát, a császárság bukására nem gondolhatni, akkor sem, ha a gondviselés (mit Isten ne engedjen!) kiszólitáná az élők seregéből az államfőt, a ki, a menyire egy trónon csak lehetséges, a francia democratia ügyét képviseli.”

Madrid, jun. 19. (Cortes-ülés.) Rubio (köztársasági) indítványozza, nyilatkoztassa ki a kamra, hogy nemtetséssel szemlélt Montpensier herczeg megérkezését Spanyolországba. Alicon képviselő ennek ellenében megjegyzi, hogy semmi körülmény sem javasolja Rubio indítványának tekintetbevételét. Az utóbbiak egy erre vonatkozó indítványa 94 szavazattal 67 ellen fontolóra vétetik. Prim bemutatja az új minisztériumot és így szól: „A kormány lelkiismeretesen tiszteli és mások által is tiszteletben tartatni fogja az alkotmányt. Felhívja a köztársaságiakat, hogy mérsékeltan járjanak el, mert csak ezen egy módon juthatnak el céljuk megvalósulására. Az ország ne aggodjék a carlisták és izabellisták összeesküvése miatt. A kormány fenn óhajja tartani a jó viszonyokat a külfölddel, s hasznosnak tartja viszonylatba bocsátkozni a hajdap spanyol nemzetekkel. A kormány főképp a pénzügyi kérdéssel foglalkozik, s reméli, hogy mérsékelt föltételek mellett sikertüend pénzt szereznie.

